

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm000918

Dane szczegółowe

Właściciel: **general1006**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **I wojna światowa (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica: **brak danych**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--=**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-08-20 21:52**

Opis guzika btrm000918

Polski guzik wojskowy wzór 1917 przeznaczone dla Polskiej Siły Zbrojnej (niewiadomej produkcji)

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej. Rysunek orła: duży tułów, prosta szyja, pióra w skrzydłach wyraźnie zarysowane, wąskie pióra w ogonie układające się w kształt przypominający romb.

Rewers bez sygnatur wytwórcy.

Ciekawostka

Guziki tego wzoru były wytwarzane przez bardzo wielu wytwórców: polskich, austriackich oraz niemieckich, stąd różnią się od siebie konstrukcją oraz starannością wykonania. W ówczesnych przepisach była jedynie mowa, że guziki miały być: *metalowe, białe matowe z orłem według wzoru z roku 1830*. Na początku guziki wykonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami, ale w późniejszym okresie zaczęto masowo produkować guziki o rysunku orła dalekim od wymaganego, stąd dzisiaj znana jest bardzo duża liczba ich odmian. Można więc spotkać np. guziki z koroną zarówno otwartą, jak i zamkniętą. Guziki te były wytwarzane o średnicach od 14 do 25 mm, z różnych blach: mosiężnych, cynkowych, stalowych oraz aluminiowych, niekiedy guziki te były dodatkowo: złoczone, srebrzone, miedziane, oksydowane, niklowane oraz malowane farbami ochronnymi.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik ten był przeznaczony dla żołnierzy Polskiej Siły Zbrojnej (PSZ), czyli Polnische Wehrmacht, która powstała na mocy aktu z dnia 5 listopada 1916 roku o powołaniu regencyjnego Królestwa Polskiego, czyli Regenschafskönigreich Polen. Polska Siła Zbrojna stanowiła siły zbrojne Królestwa Polskiego, początkowo była podporządkowana armii Cesarstwa Niemieckiego, jednak w dniu 12 października 1918 roku Rada Regencyjna ogłosiła przejęcie zwierzchniej władzy nad wojskiem, po jego zaprzysiężeniu na wierność państwu polskiemu i Radzie Regencyjnej - zaprzysiężenie to nastąpiło już 13 października 1918 r. W dniu 11 listopada 1918 r. Rada Regencyjna przekazała Józefowi Piłsudskiemu część swojej władzy zwierzchniej, w zakresie obejmującym władzę wojskową i naczelné dowództwo wojsk. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości szybko wprowadzono do użytku nowe polskie guziki wojskowe, tzw. wzór 1919.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)
- [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)
- [Wikipedia.pl - Akt 5 listopada](#)
- [Wikipedia.pl - Armia Cesarstwa Niemieckiego](#)
- [Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej](#)
- [Wikipedia.pl - Józef Piłsudski](#)
- [Wikipedia.pl - Królestwo Polskie \(1917-1918\)](#)
- [Wikipedia.pl - Polska Siła Zbrojna](#)
- [Wikipedia.pl - Polski mundur wojskowy](#)
- [Wikipedia.pl - Polski orzeł wojskowy](#)
- [Wikipedia.pl - Rada Regencyjna](#)

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiegokolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**